

Додаток
до проекту рішення виконавчого
комітету Менської міської ради
23 лютого 2024 року № ____

**Звіт директора Комунальної установи
«Менський міський центр соціальних служб» Менської міської ради
Вишняк Тетяни Сергіївни
про роботу за 2023 рік**

Комунальна установа «Менський міський центр соціальних служб» Менської міської ради - це спеціальний заклад, який проводить соціальну роботу з сім'ями/особами, які перебувають у складних життєвих обставинах та потребують сторонньої допомоги.

Соціальні послуги надаються відповідно до Державних стандартів надання соціальних послуг. Центр діє згідно Законів України «Про соціальні послуги», «Про соціальну роботу з сім'ями, дітьми та молоддю», «Про протидію насильству», постанови КМУ від 03 жовтня 2018 року № 800 «Деякі питання соціального захисту дітей, які перебувають у складних життєвих обставинах, у тому числі таких, що можуть загрожувати їх життю та здоров'ю», від 01 червня 2020 року № 585 «Про забезпечення соціального захисту дітей, які перебувають у складних життєвих обставинах», від 01 червня 2020 року № 587 «Про організацію надання соціальних послуг» та інших нормативних актів.

Сім'ї з дітьми, особи отримують послуги соціального супроводу сімей/осіб, які перебувають у складних життєвих обставинах, консультування, соціальної профілактики, соціального супроводу сімей, у яких виховуються діти-сироти та діти, позбавлені батьківського піклування, соціальної адаптації, соціальної інтеграції та реінтеграції, екстреного (кризового) втручання, представництва інтересів, посередництва (медіації).

За 2023 рік центром проведено 210 заходів, якими охоплено 2004 особи. Надано соціальних послуг 2543 сім'ям, в яких виховується 2920 дітей. Послуги надані внутрішньо переміщеним особам - 169 особам, які виховують 134 дитини. З них послуг було надано: соціальної адаптації – 292 сім'ям, соціальної інтеграції – 19 сім'ям, екстренно кризового втручання - 12 сім'ям, консультування – 2542 сім'ям, соціального супроводу - сім'ям, які перебувають у складних життєвих обставинах і сім'ям, де виховуються діти-сироти - 36 сім'ям, представництво інтересів – 208 сім'ям, посередництво - 148 сім'ям, психологічну допомогу отримали 586 осіб та надання натуральної допомоги (гуманітарна/благодійна) допомога – 1048 осіб. Щоденно центром приймаються заяви на отримання статусу дитини, яка постраждала внаслідок воєнних дій та збройних конфліктів. З липня місяця поточного року фахівцями із соціальної роботи було опрацьовано 1549 заяв від сімей щодо 2109 дітей, та в такій же кількості складено Актів оцінки потреб сім'ї та висновків з виїздами в сім'ї. У своїй роботі центр забезпечує підготовку кандидатів у прийомні батьки (опікуни). За поточний рік було

підготовлено 2 кандидати в опікуни та 2 сім'ї - кандидати у прийомні батьки та організовано проходження навчання кандидатами. 2 прийомні сім'ї було створено, в які влаштовано 6 дітей. Нова прийомна сім'я функціонує в с. Остапівка, що часто ускладнює процес відвідування та, звичайно, потребує транспортного забезпечення.

Центром постійно ведеться соціально-профілактична робота по попередженню ухиляння від виконання батьківських обов'язків, попередження інституалізації дітей. Центр охоплює роботою соціально-вразливі сім'ї громади, дітей з інвалідністю, дітей-сиріт, дітей з багатодітних родин, малозабезпечених сімей, в тому числі, у віддалених селах, що потребує здійснення постійної роботи та контролю у сім'ях і транспортного забезпечення. Центр вивчає можливість запровадження нових послуг, веде постійно рекламну кампанію по запровадженню послуги патронату.

Не менш важливим напрямком роботи центру є робота по запобіганню насильству. За 2023 рік до установи надійшло 150 повідомлень про психологічне, економічне та фізичне насильство від Відділення поліції №1 Корюківського РВП ГУНП в Чернігівській області, на які центром, згідно норм чинного законодавства, здійснювалось реагування невідкладно. За повідомленнями була проведена відповідна робота, а саме: консультації в телефонному режимі із жертвами насильства, запропоновані послуги центру, також були здійснені виїзди у сім'ї, де було вчинено насильство, фахівців із соціальної роботи із залученням психолога центру з метою надання допомоги жертві та проведення профілактичних заходів із кривдником, по деяким випадкам були складені акти екстреного кризового втручання, здійснений супровід таких сімей. По відпрацюванню даних повідомлень, тільки 12 випадків підтвердились, інші випадки несли характер сварки на побутовому рівні та непорозуміння. Повідомлення про насильство вимагає термінового реагування, особливо у випадках, де постраждали діти.

В рамках акції «16 днів проти насильства» була здійснена зустріч із представниками Відділу поліції, також на зустріч були запрошені постраждалі особи від насильства та кривдники. В ході зустрічі були обговорені всі форми насильства та запропоновані пропозиції щодо створення вільного від насильства соціального простору. Також акція проводиться задля активізації діяльності державних установ та громадських організацій, щоб об'єднати зусилля щодо захисту прав людини, яка постраждала від насильства.

Фахівцями із соціальної роботи, психологом центру із залученням Служби у справах дітей Менської міської ради та ювенальної превенції постійно проводиться соціально-профілактична робота на території Менської територіальної громади із сім'ями, які опинилися в складних життєвих обставинах, багатодітними, малозабезпеченими, опікунськими, прийомними сім'ями, ДБСТ та іншими категоріями осіб, які отримують послуги центру. З деякими батьками проводиться роз'яснювальна робота стосовно створення належних умов для проживання дітей, надаються консультації з питань належного виконання батьківських обов'язків. Після оцінювання потреб деяких сімей центр забезпечує сім'ї гуманітарною допомогою.

З метою попередження нещасних випадків та проведення профілактичної роботи щодо запобігання ухиляння від виконання батьківських обов'язків та запобігання потрапляння дітей до інтернатних закладів, всього за 2023 рік було здійснено 122 виїзди у 396 сімей, які перебувають на обліку центру як такі, що знаходяться у складних життєвих обставинах та потребують особливого контролю у наступні старостинські округи Менської територіальної громади: Бірківський, Блистівський, Величківський, Волосківський, Городищенський, Данилівсько-Садовий, Дягівський, Киселівський, Куковицький, Лісківський, Макошинський, Осьмаківсько-Ушнянський, Покровсько-Слобідський, Семенівський, Синявський, Стольненський та Феськівський. Слід зазначити, що за 2023 рік центром, Службою у справах дітей, у деяких випадках із залученням поліції, було здійснено вилучення та відібрання дітей із 3 сімей, де виховувалося 6 дітей, які проживають на території Менської міської територіальної громади. Порівняно з попереднім роком – вилучення, відібрання дітей було у 6 сім'ях, де виховувалося 20 дітей. В деяких випадках вилучення було здійснено у позаробочий час. При відібранні, вилученні дітей завжди використовується автомобіль Менського міського центру соціальних служб з метою доставки дітей до закладу охорони здоров'я для тимчасового перебування, доставлення до інституційного закладу, притулків, які знаходяться в м. Прилуки «Надія», с. Хмільниця та інших закладів Чернігівської області.

Також слід зазначити, що оскільки центр співпрацює з багатьма міжнародними організаціями, благодійним фондами та іншими донорами, які надають гуманітарну допомогу та враховуючи, що центр визначений органом місцевого самоврядування, як заклад, який має забезпечувати гуманітарною допомогою внутрішньо переміщених осіб, які на постійній основі проживають на території Менської міської територіальної громади, автотранспортний засіб центру забезпечує на постійній основі доставку такої гуманітарної допомоги.

Враховуючи воєнний стан та постійні звуки сирен, виникає потреба у наданні дітям психологічної допомоги. То ж протягом року психологом КУ «Менський міський центр соціальних служб» Менської міської ради, крім індивідуальних психологічних занять в установі для отримувачів послуг центру, проводилися тренінги у освітніх закладах для школярів, з них: у ОЗ Менська гімназія на тему «Згуртування учнівського колективу» з учнями 7 класів, після якого школярі отримали навички щодо формування і посилення загального командного духу, шляхом згуртування групи учнів; у Синявському ЗЗСО І-ІІІ ст. проведено профілактичний захід для учнів 3-го класу на тему «Правила поведінки для учнів» та «Безпечна поведінка на літніх канікулах» тощо.

Також на базі старостинських округів психологом, фахівцями із соціальної роботи центру, соціальними педагогами освітніх закладів було проведено заходи психологічного напрямку в ігровій формі для дітей молодшого шкільного віку, де учасниками було закріплено правила поведінки при спілкуванні з батьками, визначено головні сімейні правила родини та здійснено емоційне розвантаження школярів.

У 2023 році центром за ініціативою першої леді України Олени Зеленської, в рамках «Національної програми психічного здоров'я та психосоціальної підтримки» запроваджено курс «Самодопомога Плюс», який був розроблений Всесвітньою організацією охорони здоров'я (ВООЗ) як груповий курс управління стресом, який підходить для всіх випадків, коли є групи населення, що постраждали від вкрай несприятливих умов. Проєкт має на меті допомогти українцям долати стреси, пов'язані з війною, впоратися з пережитими травматичними подіями та запобігти розвитку психічних розладів. Спочатку вищезазначений курс був проведений у КУ «Менський міський центр соціальних служб», вже згодом для учасників клубу «Здоров'я» при КУ «Менський територіальний центр надання соціальних послуг» Менської міської ради. Також планується охопити курсом ВПО.

Також працівниками КУ ММЦСС - психологом та фахівцем із соціальної роботи були проведені тренінгові зустрічі на тему: «Психологічне розвантаження дітей в умовах війни» в ЗЗСО Менської ТГ, в межах проєкту «Сприяння безпеці людей в Україні шляхом реагування на багатомірну кризу, спричинену війною» за фінансової підтримки Уряду Японії та реалізується за підтримки ПРООН. Метою даних заходів було ознайомити учнів з поняттями «стрес» та «тривога»; навчити учнів ефективним навичкам самопомоги в управлінні стресом та підвищити рівень їх стресостійкості під час стресових ситуацій.

Слід зазначити, що при Менському міському центрі соціальних служб функціонує «Пункт обміну речей, які були у вжитку», в якому наявні дитячі речі, взуття, дорослий одяг та інше; Пунктом було забезпечено близько 200 сімей громади з числа внутрішньо переміщених осіб, сімей, які перебувають у складних життєвих обставинах та інші вразливі категорії осіб.

З початку повномасштабного вторгнення на територію України, комунальна установа «Менський міський центр соціальних служб» Менської міської ради була уповноважена забезпечувати розподіл гуманітарної та благодійної допомоги, що надходила до Менської міської територіальної громади та безпосередньо до центру. Тому одним із важливих напрямків роботи центру стало надання такої гуманітарної/благодійної допомоги. Центр співпрацює з громадськими, благодійними організаціями, міжнародними фондами, з такими як: ГО «Іскра добра», ГО «Добрі ініціативи Менщини», Товариством Червоного Хреста України, Агентством ООН у справах біженців в Україні та ГО «КримSOS», БФ «Відродження», Дитячим фондом ООН ЮНІСЕФ, БФ «Право на захист», Норвезькою та Данською радами у справах біженців в Україні, БФ «Центр соціального розвитку «Міст», БФ «Рокада», ГО «Step-in», ГО «Чернігівський громадський комітет захисту прав людини», Фондом Міжнародної солідарності, Благодійним фондом Ukraine Alive 2022 та Чернігівським центром йоги, Міжнародною громадською організацією «CORUS International та іншими благодійниками. Саме завдяки такій співпраці, установа має можливість забезпечувати вразливі категорії населення, в першу чергу, внутрішньо переміщених осіб, які на тривалий термін залишилися проживати у нашій громаді,

натуральною допомогою, а саме: продуктові набори, гігієнічні, ковдри, постіль, рушники, матраци, посуд та інше. Допомога також була отримана від волонтерів, які постійно забезпечували установу всім необхідним для забезпечення потреб вищеперелічених категорій, які потребують такої допомоги.

Завдяки співпраці з Данською радою у справах біженців, Благодійним фондом «Право на захист» отримувачі послуг нашого центру змогли отримати консультації з юридичних питань, допомогу у вирішенні наявних проблем, які виникають у сім'ях, що виховують дітей з інвалідністю, багатодітними сім'ями та особами з інвалідністю. Родини змогли проконсультуватись з питань, які їх турбують та отримали інформацію щодо їх вирішення у соціальному та правовому напрямку. Також Благодійним фондом «Право на захист» була проведена зустріч з отримувачами послуг центру – внутрішньо переміщеними особами, які отримали консультування з питань документування стану пошкодженого майна, реєстрації грошової допомоги для ВПО, процесу відшкодування за проживання переселенців та інших питань, пов'язаних із внутрішнім переміщенням тощо. В свою чергу, неодноразово, Данська рада у справах біженців проводила групові тренінгові заняття психологічного та соціального характеру для отримувачів наших послуг – внутрішньо переміщених осіб та інших вразливих категорій.

Завдяки співпраці з ГО «КримSOS» з метою уникнення професійного вигорання для працівників Менського міського центру соціальних служб був проведений тренінг на тему: «Тайм-менеджмент - як керувати часом». Також цією ж громадською організацією була проведена вікторина із залученням молоді та школярів на тему: «Мінна безпека» з метою ознайомлення з правилами безпечної поведінки.

Для покращення емоційного стану працівників центру, завдяки співпраці із ГО «Step-in» в особі Зузани Ульман, психологом Іриною Лісовецькою було проведено тренінгове заняття на тему: «Психологічна стійкість». Завдяки даному проєкту працівники отримали психологічні та практичні навички психологічної стійкості та самопіклування з метою застосування їх в роботі.

Завдяки співпраці центру з Благодійним фондом «Центр соціального розвитку «Міст», яким було проведено 10 безкоштовних занять із психологом Альоною Слободою за програмою Позитивного батьківства, яка спрямована на розширення прав та можливостей батьків та опікунів за допомогою практичних методів з метою подолання труднощів та розвитку стресостійкості своїх дітей. Даною програмою були охоплені опікунські, прийомні сім'ї, ДБСТ, сім'ї, які перебувають у складних життєвих обставинах та інші категорії осіб. Всі учасники тренінгу по закінченні проєкту отримали антистресові набори від БФ «Центр соціального розвитку «Міст».

Завдяки співпраці з благодійним фондом «Рокада», центр отримав гуманітарну допомогу у вигляді памперсів для дорослих осіб похилого віку та осіб з інвалідністю. Завдяки даному проєкту установа забезпечила 102 особи похилого віку.

За підтримки Громадської організації «Чернігівський громадський комітет захисту прав людини» у співпраці з Данською радою у справах біженців (DRC), спільно із Службою у справах дітей Менської міської ради до Великоднього свята сім'ї, які перебувають у складних життєвих обставинах Менської територіальної громади, які перебувають на обліку центру, отримали безкоштовно продуктові набори.

Завдяки співпраці з Громадською організацією «Іскра добра» за підтримки World Central Kitchen центр отримав набори насіння для внутрішньо переміщених осіб, сімей, які перебувають у складних життєвих обставинах Менської територіальної громади. Даною допомогою було забезпечено близько 450 осіб.

Слід зазначити, що установі допомагали волонтери. Наприклад, волонтер соціального магазину «Дякую» Сергій Мілейко спільно з працівниками КУ «Менський міський центр соціальних служб» у рамках проведення акції Добра, забезпечили внутрішньо переміщених сімей з дітьми меблями.

Установа на постійній основі співпрацює з Товариством Червоного Хреста України, за допомогою якого на постійній основі і до цього часу отримує Міжнародну гуманітарну допомогу у вигляді продуктових та гігієнічних наборів; матраців, ковдр, наборів постільної білизни, рушників, спальних комплектів; дитячих та дорослих підгузків; дитячого харчування; кормів, гігієнічних наповнювачів, крапель для котів/ собак та інше.

Даною допомогою забезпечуються, в першу чергу, внутрішньо переміщені особи, багатодітні сім'ї, особи з інвалідністю та інші вразливі категорії. Дану допомогу отримали 1048 осіб.

За неодноразової підтримки «Благодійним фондом молодіжної ініціативи «Надія», центр мав можливість забезпечити дітей до трьох років нашої громади в безкоштовному отриманні дитячих памперсів та дитячого харчування. Такою допомогою було забезпечено 40 сімей.

Завдяки постійній співпраці центру із отцем Василем Парафії Греко-Католицької церкви багатодітні та внутрішньо переміщені сім'ї, які проживають на території Менської міської територіальної громади, мали змогу отримати на безкоштовній основі побутову техніку у вигляді мультиварок та мікрохвильовок. Співпраця і зараз продовжується щодо надання допомоги коштами на харчування дітей СЖО у закладах освіти громади.

Завдяки налагодженій роботі центру зі священнослужителем Романом церкви «СПАСІННЯ», яка входить в Об'єднання церков «УКРАЇНСЬКІ ЖНИВА» у Чернігівській області, 13 сімей нашої громади, які знаходяться на обліку нашого центру, як такі, що перебувають у складних життєвих обставинах та потребували гуманітарної допомоги, за місцем проживання отримали від церкви гуманітарну допомогу у вигляді продуктових наборів, яка надійшла від закордонного донора.

За підтримки Благодійного фонду Ukraine Alive 2022 та Чернігівського центру йоги та німецьких партнерів STELP була надана гуманітарна допомога у вигляді взуття для підлітків із числа сімей внутрішньо переміщених осіб,

багатодітних, сиріт, сімей, де є діти з інвалідністю. Вищезазначеною допомогою було забезпечено близько 100 осіб.

Центром було отримано від представника парафії Успіння Пресвятої Богородиці Української Греко-католицької Церкви в м. Мена Василем Пишковичем благодійну допомогу за підтримки БО «ФУНДАЦІЯ МУДРА СПРАВА» у вигляді курток та спортивних костюмів для внутрішньо переміщених осіб. Даною допомогою було забезпечено близько 13 сімей.

Завдяки співпраці Менської міської ради з Фондом Міжнародної солідарності, центр отримав гуманітарну допомогу у вигляді зимових жіночих/чоловічих черевиків, чоловічих шкарпеток та спальних мішків. Завдяки цьому центр забезпечив допомогою внутрішньо переміщених осіб та членів сімей військовослужбовців. Допомогою охоплено 579 сімей.

За сприяння Міжнародної громадської організації «CORUS International» відбулася тематична зустріч з внутрішньо переміщеними особами на тему: «Заходи безпеки у випадках насильства». Така ж зустріч відбулася в Опорному закладі загальної середньої освіти ім. Т.Г. Шевченка для школярів. За допомоги даної організації наш центр на безкоштовній основі забезпечив близько 500 сімей з числа внутрішньо переміщених осіб та сімей, які перебувають у складних життєвих обставинах гігієнічними наборами, ковдрами та дитячими канцелярськими наборами.

Згідно плану роботи установи, у Міжнародний день захисту дітей у Менському міському будинку культури були проведені дитячі розважальні заходи для дітей із сімей внутрішньо переміщених осіб та дітей, які втратили одного із батьків військовослужбовців. У ході заходу діти мали змогу подивитися театралізовану виставу та мультимедію, взяти участь у цікавому квесті, у майстер-класі від гончара Олега Луцука, у безпрограшній лотереї, отримати подарунки та інше за рахунок коштів КУ ММЦСС.

З нагоди Дня Святого Миколая спільно з Менською публічною бібліотекою був проведений святковий захід «Добро і милосердя Святого Миколая» для дітей із сімей внутрішньо переміщених осіб, дітей – сиріт та дітей, позбавлених батьківського піклування. Дітям були вручені різдвяні подарунки, придбані КУ ММЦСС.

Спільно з міжнародними правозахисними організаціями запроваджувалися проекти по наданню правової, психологічної допомоги внутрішньо переміщеним особам та інших категоріям осіб.

На постійній основі центр співпрацює з Менським міським центром з надання безоплатної вторинної правової допомоги з метою отримання правових консультацій та вирішення правових питань отримувачам послуг на безоплатній основі.

На сьогоднішній день Комунальною установою «Менський міський центр соціальних служб» Менської міської ради здійснюється реалізація проєкту «Забезпечення системного реагування на потреби дітей, які повернулись до біологічних сімей з інтернатних закладів, та дітей групи ризику», який запроваджено Міжнародним надзвичайним фондом допомоги дітям при Організації Об'єднаних Націй (ЮНІСЕФ) та ГО «Ліга соціальних працівників

України». Метою проекту є моніторинг та підтримка дітей та сімей через систему швидкого реагування на надзвичайні ситуації у сфері захисту дітей та надання соціальних послуг, запобігання вторинній інституціоналізації дітей. Даний проект буде продовжено у 2024 році, його реалізація охопить також сусідні громади. На сьогоднішній день такі сім'ї отримують супровід та соціальну підтримку з боку працівників центру. По закінченню проекту по можливості, діти, які повернулись до біологічних сімей з інтернатних закладів та діти групи ризику зможуть отримати матеріальне забезпечення за підтримки Міжнародного надзвичайного фонду допомоги дітям при Організації Об'єднаних Націй (ЮНІСЕФ) та ГО «Ліга соціальних працівників України».

Важливим питанням залишається поліпшення умов у приміщенні, де розташований центр (облаштування санвузла, заміна вікон), які б можливо було б здійснити за рахунок грантодавців, але воно має перебувати у комунальній власності громади. Тому, оскільки приміщення орендоване і належить до державної власності, Менський міський центр соціальних служб ініціював розгляд на сесії міської ради питання підняття клопотання щодо безоплатної передачі даного приміщення із державної власності у комунальну. Мінекономіки було опрацьовано звернення Менської міської ради та Державного центру зайнятості (балансоутримувач) щодо погодження передачі майна та за результатами опрацювання, Мінекономіки як уповноваженим органом управління, прийнято рішення - надано пропозиції щодо приватизації стосовно об'єктів державної власності.

КУ «Менський міський центр соціальних служб» Менської міської ради і надалі буде продовжувати свою роботу по наданню соціальних послуг, забезпеченню населення гуманітарною та благодійною допомогою та проводити відповідну роботу з міжнародними донорами з метою покращання надання соціальних послуг.

Директор КУ «Менський міський центр
соціальних служб»
Менської міської ради

Тетяна ВИШНЯК